

Fiskeridirektoratet
postmottak@fiskeridir.no

DERES REF.: 21/16735

VÅR REF.: 22/00284

ÅS, 17.01.2022

Høring om forskrift om utøvelse av selfangst

Fiskeridirektoratet sendte forslag til ny forskrift om utøvelse av selfangst på høring i brev datert 29.11.2021. Direktoratet skriver at forslaget inneholder få realitetsendringer, men at hensiktene i første omgang er å klargjøre og fornye språkdrakten, samt å harmonisere begrepsbruken med dyrevelferdsloven.

I høringsnotatet henvises flere steder til aktuelle bestemmelser i dyrevelferdsloven. Dyrevelferdsloven gjelder alle dyr (dvs. begrenset til virveldyr, tiftokreps, honningbier og blekksprut), også viltlevende dyr. Loven har spesifikke bestemmelser for avlaving av dyr (§ 12) og for jakt, fangst og fiske (§ 20). I tillegg kommer viktige føringer om behandling av dyr og respekt for dyr (§ 1), en fastslåelse av dyrs egenverdi (§ 3) og det nedfelles et klart føre var-prinsipp (§ 3). Det er vanskelig å forstå hvorfor Fiskeridirektoratet har valgt ikke å hjemle selfangstforskriften også i dyrevelferdsloven. Veterinærinstituttet mener at det bør gjøres. En dobbelthjemling i dyrevelferdsloven vil tydeliggjøre forståelsen for at sel er dyr med evne til å føle frykt og smerte, har egenverdi og dermed ikke bare er en ressurs (jf. Havressurslova).

Veterinærinstituttet mener at forbudet mot å fangste dieunger bør inn i § 6.

Veterinærinstituttet er klar over at dette forbudet ligger i kvoteforskriften, men mener at dette prinsippet er viktig for selfangstens omdømme og derfor også må framgå av utøvelsesforskriften. Det kan ellers reises tvil om dette forbudet gjelder, når det kun finnes i en forskrift som gjelder en avgrenset sesong. Veterinærinstituttet mener at det i tillegg bør slås fast et fredningsprinsipp i de tilfeller der selunge og mora oppholder seg sammen, slik at ingen av dem fangstes.

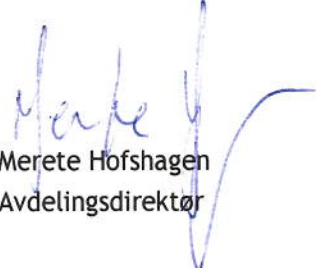
Tre-trinns prosedyren ved avlaving av sel som er ett år eller eldre, gir etter

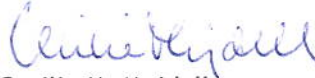
Veterinærinstituttets mening god sikkerhet for forsvarlig avlaving under fangst, når prosedyren gjennomføres korrekt. En ekspanderende kule som treffer hjernen, vil føre til at selen mister bevisstheten øyeblikkelig og høyst sannsynlig dør av hjerneskadene. Veterinærinstituttet støtter

den faste rutinen med etterfølgende slag med hakapik, ikke minst siden det kan være vanskelig å skille et bevisstløst dyr i kramper fra et bevisst, men skadet dyr. Imidlertid mener Veterinærinstituttet at bare å slå med hakapikens spisse ende ikke er tilstrekkelig kun på grunnlag av at dyret ligger stille etter å være påskutt. Skade på ryggmargen av et skudd kan eksempelvis føre til at dyret er lammet og ute av stand til å bevege seg, men likevel er bevisst og kan føle frykt og smerte. Veterinærinstituttet foreslår derfor at ordlyden i § 7, pkt. 2 endres fra «Dersom den skutte selen ligger stille, er det tilstrekkelig å slå med hakapikens pigg» til «Dersom selen er skutt i hodet og ligger stille, er det tilstrekkelig å slå med hakapikens pigg.» Blodtapping gir en siste sikkerhet for at dyret dør.

Utkastet til forskrift skiller mellom sel ett år og eldre og sel ett år og yngre, et skille som har betydning for hvilke prosedyrer som kan følges under fangst. Dette skillet synes å være litt teoretisk, for i praksis er fangst av sel som er ett år og under, en fangst på årets (avvente) selunger. Veterinærinstituttet mener generelt at språkbruken i en forskrift bør ligge opp mot det som vil gjelde i praksis. Mens det kan være fullt akseptabelt å avlive selunger med hakapik uten først å skyte dem i hodet så lenge de fortsatt er lite mobile og ligger i ro når mennesker nærmer seg, vil fangst med hakapik alene fremstå som dyrevelferdsmessig uforvarselig når ungene er eldre og mer oppmerksomme på sine omgivelser, har utviklet frykt for mennesker og er mobile. Denne siste gruppen sel i kategorien «sel ett og yngre» bør absolutt skytes på avstand og ikke utsettes det stress som følger av nærkontakt med mennesker og risiko for feiltreff med hakapiken dersom de viser en fluktrespons. Veterinærinstituttet foreslår derfor at ordlyden i § 7 endres tilsvarende, og at åpningen for å kun bruke hakapik eller slagkrok (dvs. uten forutgående skyting) begrenses til å gjelde årets unger som ligger i ro og ikke flykter.

Med vennlig hilsen

Merete Hofshagen
Avdelingsdirektør

Cecilie M. Mejdell
Fagansvarlig dyrevelferd